

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Lukács a helyzetéről.

Makó, május 6.

Vasárnap a munkapárt értekezletet tartott, amelynek kettős célja volt: gróf Khuen-Héderváry Károly volt miniszterelnök elbucsztatása és Lukács László új miniszterelnök megszólaltatása.

Khuen elbucsztatása nem haladta túl az udvariassági tények jelentőségét. Ennyi udvariassággal tartozott a munkapárt nagy serege közelmúltbeli vezérének, akít követni akart tüskön-bokron át mindenhová, ahová vezette volna, de ahová nem tudta elvezetni. Khuen nem tulajdonított bucsuzkodásának több jelentőséget, mint amennyi ezt az udvariassági aktust megillette. S ki is fejezte ezt illő szerénységgel, mondván:

— Nem bucsuzkodás ez, hanem emlékeztető arra, hogy tartunk ki híven a hatvanhét mellett. Fogadjatok soraitok közé s én doldozom s munkálkodom tovább azért, amiért egy életet töltöttem.

De Lukács beszédének már több jelentősége lehet. Mert ez a harc bejelentése és egyszersmind új fenyegést fejezett ki. Ezeket mondotta:

— Erre a helyre nem a hűség, nagyraavágás vagy hatalomvágy hozott, hanem a kötelességérzet. Bizalmatokat viszonzom s így a kölcsönös bizalom alapján ismét fölvehetjük a fonalat. Nem farszaltak benneteket programomnak újra való részletezésével. Csak annyit akarok kijelenteni, hogy a teendők közül, amelyekre vállalkoztam, legkiemelkedőbb a képviselőház munkájának rendbehozatala s annak a szomorú és szegyeteljes állapotnak megszüntetése, amely az ország erőit elsorvasztja. Minő sulya, minő tekintélye van az olyan országnak, mennyit ér annak barátsága, amelynek előrehaladását néhány ember meg tudja akadályozni, föl tudja tartóztatni? (Viharos éljenzés.) Ilyen állam legföljebb lenéző mosolyra talál. Ha élni és fejlődni akarunk, ennek az állapotnak véget kell vetnünk.

— És én kijelentem, hogy ezen feladatom megoldásában semmiféle akadályok engem visszatartani nem fognak és hogy ezen kérdés megoldásában kész vagyok minden rendelkezésemre álló eszközt igénybe venni. Ismerem az ellenzék hivatását; tudom, hogy nélkülözhetetlenül szükség van rá. Főadata a szigorú kritika, a kormány tényeinek ellenőrzése, nemes ideálok, nemes célokat kitűzni és azok megvalósítására törekedni, a többséget sarkalni. Nálunk a kisebbség mindezeket nem teszi, hanem ehelyet ránk akarja oktrojálni a maga programját. Ez az ok-

troj pedig ellenkezik a parlamentarizmus természeti törvényeivel. Ha meg célját el nem éri, munkaképtelenségre kárthatja az egész törvényhozást. Ez forradalmi lépés, (Zajos éljenzés.) ez a kisebbségi terrorizmus, mely azonban könnyen felidézheti a többségi terrorizmust is. Minket arra nem kell kényszeríteni, hogy a haladás útjára lépünk. Ha mi liberális és demokratikus irányban haladunk, ez nem a kisebbség nyomására, hanem szükségből tesszük.

Am mondják, hogy javíthatatlan optimista vagyok, én mégis hiszem, hogy a főhalmazott nehézségek ellenére is sikerül földadatunk megoldása, mert hiszen végre is magyar párt áll szemközt magyar párttal. Ha azonban mégis csalódnék, akkor sem teszem le a fegyvert: küzdeni fogunk tovább a támogatástokkal. A küzdelemnek eredményesnek kell lennie, mert az ügy, amelyért küzdünk, jó ügy, a cél, amelyet el akarunk érni, nemes cél. Erre a munkára s ha kell, erre a küzdelemre kérem a támogatásokat.

A történelmi hűség kedvéért ide iktatjuk, hogy az értekezlet után lakóna volt, melyen többek között Tisza István kijelentette, hogy elfogadja Khuen tételét, mely abból áll, hogy aki vezetni akar, tudjon engedelmeskedni is. Ő (Tisza) jobban tud majd engedelmeskedni, mint vezetni.

A jövő majd megmutatja, hogyan értette ezt Tisza. Mert a közelmúlt világos bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy vezetni nem tud.

A püspök fogadása.

A fogadás részletei.

A „Makói Független Újság” előző számában közöltük már azt a programot, melyet Balhazár Dezső dr református püspök fogadására kiküldött rendező bizottság a püspök itt léte alatt tartandó Kálvineum-ünnepélyre nézve kiadott. Ezuttal arról értesítünk, hogy a református főpap szombaton délután fél 9 órakor érkezik az Aradcsanádi vasúti állomásra, hol Makó város nevében Galambos Ignác dr. fogadja.

A vonatból a menet a Lonovicsugáron és a Szegedi s Kálvineum utcákon át az öreg református templom elé megy, ahol a presbyterium élén Nagy Károly lelkész fogadja. A főpapot. Ezután a püspök az öreg református templomban rövid hálaadó istentiszteletet tart.

Ezután diszgyűlése lesz az egyháztanácsnak, amelyben a kiváló főpapot szintén Nagy Károly lelkész üdvözlí, bemutatja neki a

presbitereket s jelentést tesz az egyház állapotáról.

Este Nagy Károly elnök lelkész házána! szűkebb körű vacsora lesz, melyre a püspökön és kíséretén kívül csupán a helybeli hivatalok fejei lesznek hivatalosok.

Ez idő alatt lampionos kivilágítás lesz a parókhia előtti kertben s a katonazenekar toronyzenét ad. A katonazenét a szegedi honvédeknek szolgáltatja, melyet ma fogadott fel erre az időre Galambos Ignác dr. polgármester.

Másnap vasárnap lesz a Kálvineum-ünnepély a közölt program szerint.

Itt jegyezzük meg, hogy az ünnepélyre való színházi jegyek közül a jobb és baloldali támlásszékekre, jobb és baloldali pótsszékekre, jobb és baloldali erkélyre, baloldali karzati I. II. sor ülőhelyre és a karzati állóhelyre szóló jegyek Vészi Dezső főtéri könyvkereskedésében, a jobb és balközép támlásszékeire, álló helyre, diák-helyre, jobb karzati I. II. sor ülőhelyre és jobb karzati állóhelyre szóló jegyek Kovács Antalnál kaphatók.

Tanító gyűlés.

A központi járás tanítói Földeákon.

A csanádmezei tanító egylet évenként egy rendes közgyűlést szokott tartani. A járáskörök azonban évenként két gyűlést tartanak, egyet tavasszal, a másikat pedig őszszel.

A központi járás tanítói ma tartották meg tavaszi járásköri gyűlést Földeákon Nagy Gábor makói ev. ref. tanító elnöklésével.

A tanítóknak e gyűléséről az alábbi tudósítást közöljük:

Nagy Gábor elnök a gyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta meg.

Az elnöki megnyitó után Székely Lipót makói tanító tartott előadást „A négy alapművelet próbái” címmel. Az előadás után élénk eszmecsere fejlődött ki.

Majd Várkövi Kálmán földeáki tanító lépett a felolvasó asztalhoz és a tanítók fizetésrendezéséről és a nyugdíjrevízióról értekezett.

Szomor József apátfalvai tanító olvasott ezután szép értekezést arról, hogy mit tehet a tanító a világbéke érdekében.

A tanulságos előadásokat élénk vita kísérte, melyben számosan vettek részt.

Balázs István utolsó levele

Szerelmi vallomás a siralomházban.

Két hete, hogy Balázs Istvánnak, a temesvári rablőgyilkosnak nyomorult földi életét kioltotta a törvény vaskezü végrehajtója, a hóhér. Sirhantja felett már kibögdültek a virágok, melyeket a rokoni szeretet mindent megboesató érzésével ültetett oda az anya és menyasszonyának egyik nagynénje. Azok a könyvek, melyeket ez a két nő ejtett az emberi haramia sirjára, sietteték kikelni a virágokat, amelyek zöld fátyollal vonják be azoknak a rettenetes tetteknek emlékeit, melyeket a sirhant alatt nyugvó ember életében kegyetlen vérszomjúsággal elkövetett.

A mindig új és új szenzációkat termelő rohanó percek az újabb eseményeket éhes, mohó vágyódással felszívó emberiséggel már-már feledtetik Balázs István emlékét.

Csak egyetlen nőnek az emlékeztetőben él még élénken nagyon sokáig Balázs István emléke. Az a nő, akitnek emlékében a rohanó idők magára törnyosuló megrendítő eseményei nem tudtak elhalványítani a rablőgyilkosnak éles vágásu alakját: Horák Mária, a kivégzettnek menyasszonya. Az ő számára még hosszú ideig Balázs István története lesz a világ legutolsó eseménye.

Egy újságró a napokban felkereste Horák Mariát, hogy megszerezze tőle azt az utolsó levelet, melyet Balázs a kivégzése előtti éjszakán írt neki.

Horák Mária fájdalom, szomorú arccal, de határozottan szívesen fogadta az újságrót.

Horák Mária kérdés nélkül kezd beszélni:

— Nagyon sajnálom, hogy nem értesítettek a kivégzésről előzetesen és nem hívtak Balázshoz az utolsó órában. Nagyon szerettem volna vele még egyszer utóljára négy szemközt beszélni. Nekem megmondta volna, hogy bűnös-e vagy nem.

— A multkor azt mondta, hogy Balázs Ön előtt makacsul tagadta bűnösségét.

— Akkor azt mondtam. De ez nem volt igaz. Balázs nekem erről nem beszélt. De ha én az utolsó órákban ezt mondtam volna neki, hogy csak akkor boesájtok meg, ha mindent őszintén bevall, akkor bizonyosan semmit el nem ballgatott volna és ha ártatlannak mondta volna magát, én nagyobb eréllyel kutattam volna, hogy ki a bűnös.

— Tehát nem tartja feltétlenül ártatlannak Balázst?

— Lehet, hogy ártatlan volt. de lehet, hogy ő követ e el a gyilkosságot. Azt én most már nem deríthetem ki.

Horák Mária ezután odaadta azt a levelet, melyet Balázs az utolsó éjszakán hozza írt. A levél szövege, mely rózsaszínű papirosra remegő kézzel van írva, Horák Mária szombaton, a kivégzés napján délelőttjén kapta meg, a következő:

Temesvár, 1912. IV. 19.
Feledhetetlen jegyesem
Marisom!

Mire e sorokat kézhez kapod, én már pihenek és társadt, zaklatott lelkem visszatér a mindenhatóhoz, április 20-án, szombaton reggel 7 órakor van a kivégzetésem. — Isten szent kegyelme legyen velem: — édes Marisom köszönöm hogy idáig jó szívvel viselttéll irántam és boesáss meg te nekem ha valaha szegyet és fájdalmat okoztam neked és szüleidnek és kérlek ha már nem hallod létezesemet, imádkozz érettem és előbbi leveleimbéli kéréssem teljesisd (ezen kérés Horák Mária szerint az, hogy maradjon anyjánál és rokonainál és ne menjen férjhez soha) nagyon fáj, hogy előbb nem tudtam ezen halvézetemet, hogy birtalak volna értesiteni téged, hogy legalább még egyszer meglassátok, de nem baj, gondolom, meg fogsz látni nem soká?! — Add át tiszteletemet utoljára szüleidnek és minden rokonnak Isten veled! — Isten veled! — csókollak képzeletemben számtalanszor a te utolsó percig szerető jegyesed Pistád.

Horák Mária könnyezett, mialatt a levelet elolvasta az újságíró. Anyja megkérte az újságíró, hogy ne folytassa tovább a beszélgetést, mert a leányát nagyon érzékenyen érintik ezek a dolgok és sokat szenvedett már miattuk. Még csak azt kérdezte a riportert, mit fog most ezután tenni és meg fogja-e tartani Balázs utolsó kívánságát.

— Hogy megtartom-e? Ne beszéljünk arról. Sokkal inkább völegényem kivégzésének hatása alatt állok még, hogy sem arra csak gondolhatnék is. Egyelőre elmenni szeretnék imen, ahol minden csak reá emlékezet. Most Amerikában lakó nővérenitől várok levelet. Ha azt megkapom, én is kimegyek Amerikába.

E szerint Horák Mária a borzalmas emlék rettenetes súlyától az új világrészben remél menekülést találhatni.

A sikkasztó irnok.

Tizenöt napi fogházat kapott.

Bartha László földéaki községi irnok dolgairól nem először esik szó e lap hasábjain. Az igaz, hogy mindenkor akkor kellett irnunk róla, a mikor csakis a törvénykezési rovatban engedhessünk szereplése számára helyett.

Csendőr volt, aztán ügyvédi irnokoskodott itt Makón egyik Uri-utcai irodában. De mindig alább-alább sülyedt azon a lejtőn, a melynek a végső stációja rendszeren a fogház, a börtön.

Két évvel ezelőtt Földéakra került községi irnoknak. Bár e kis faluban, ha megbecsülte volna magát, igazán könnyen élhetett volna, ugy látszik, a vére itt is csak a bűn felé sodorta.

Az 1910-ik évben mint községi irnok beállított előbb Budai József, majd Széll Ferenc ottani lakosokhoz. Mint vendég delectáltatta magát mind a két helyen, azonban mind-egyiknél csakhamar sikerült a sor a Bartha manőverére is.

Szóba került az adó kérdése. Elmondták — gazdák, hogy fizetnie is kellene már, mert elmúlt a fertály.

Eppen ezt akarta Bartha, hogy idáig jussanak. Mindjárt ajánkozott, hogy csak adják oda neki a pénzt és az adókönyvet, majd ő elintézi.

A gazdák felültek a szélhámosnak s pénzüket és adókönyvüket átadták neki az adó befizetése végett.

Bartha — ugy látszott — szorgalmasan meg is felelt a megbízatásnak. Alig néhány nap múlva visszavitte az adókönyvecskéket, melyben szó-

pen nyugtázva volt a Bartha aláírásával, hogy az adót csakugyan kifizették.

Nagy volt azonban a megdöbbenése a két gazdaembernek, a mikor a község felszólította hátralékos adójuk befizetésére.

Ekkor sült csak ki, hogy a Bartha a neki átadott pénzt nem fizette be az adóba, hanem elsikkasztotta. Budait tiz korona s néhány fillérrel, Széll Ferencet pedig 162 korona 5 fillérrel károsította meg okképpen.

E szélhámosága miatt a büntető bíróság elé került az egykori csendőr-örsvezető. A makói büntető járás-bíróság két rendbeli sikkasztás véttségéért el is ítélte 15 napi fogházra s egy kis hivatalvesztésre.

Ez ellen az ítélet ellen felebbezett. Bartha a szegedi büntető törvényszékhez.

Ma volt ez ügyben a felebbviteli tárgyalás a törvényszéken, a hol azonban helybenhagyták az első-bíróság ítéletét. A mi azt teszi, hogy Bartharól most már semmiféle hitéség nem veszi le a jól megérdemelt fogházbüntetést.

Állat az emberben.

Szerelmes csizmadia.

Tegnap este egy beteges idegrendszerű ember került a rendőrségre, ki egy fiatal 12 éves kis leányt fogott le, hogy beteges vágyait kielégítse.

Nem ritka ma napság az ilyen eset, mert hiszen az emberi idegrendszer degenerálódásának korát érjük.

A törvény különös szigorral bünteti ezt a bűnt és a tudósok még ma sincsenek tisztában azzal, hogy nem volna-e jobb az ilyen embereket örökre valamely gyógyintézetben elhelyezni, mint büntetni.

A jelen esetben is egy ilyen beteges nemi érzésű emberről van szó, ki ilyen dolgot már nem először kísérelt meg.

Ennek az embernek neve Kovács István 31 éves csizmadia, ki az este 8 óra tájban találkozott a püspöki parkban Balkó Borbála nevű 12 éves gyermekleánnyal, kit megszólított, de a leány elfutott előle.

A fonák szenvedélyű ember azonban a baromfi piacon utolérte a kis leányt és beszédbe ereszkedett vele.

Pár perc múlva azt mondta neki:

— Akarsz-e a feleségem lenni. Gyere haza hozzám és mutasd meg, hogy megtudod-e az ágyamat vetni.

Erre a kis leány megrémült és elfutott, de a fürge lábú csizmadia a gróf Vay-utcában utolérte és egy kapuban leteperte, hogy utálatos szenvedélyét kielégítse.

A kis leány először nem mert kiabálni, mert a vad állat megfélemlítette. Később azonban mégis kiabálni kezdett, mire az arra járók segítségére siettek és egy rendőr segítségével letartóztatták a merénylőt, ki ellen megindították a büntető eljárást.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdeklí, közölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 7. Kedd. Római kath. Szaniszló pk. úr. kath. Április 24. Szabó vt. — Nap két 4 óra 40 perccor. Nyug-szik 7 óra 18 perc or.

Időjárás. A Budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Enyhé idő várható helyenkint, főleg keleten esővel. — Sürgönyprognózis: Enyhé, elvétre csapadék. Déli hőmérséklet: 16-0 Celsius.

— Országgyűlés. A Házmai ülését a legnagyobb érdeklődés előzte meg, már a kora délelőtti órákban zsufolva voltak a foiyosók s különösen az ellenzéki pártok készülődtek nagy elszántsággal az új parlamenti kampány megkezdésére. Sulyosbította a helyzetet a miniszterelnök tegnapi beszéde, amelyben nyíltan szembe helyezkedett a választói jog híveivel. Az ellenzék körében a miniszterelnöknek ez a nyílt állásfoglalása a legrosszabb vért szülte, mert csak fokozta az ellentéteket. A parlament új üléséze tehát a legrosszabb auspiciumok között indult meg.

— A gazdasági iskolából. A makói önálló gazdasági iskolában tegnap délután folytatódott az a szép ünnepély, mely már szombaton kezdődött. Tegnap délután is a kiállítás lehetett nézni s annyian látogattak ezt, hogy a nagy tágas termekben alig lehetett mozogni. A közönség érdeklődése a legteljesebb volt. A kézimunka kiállítás olyan volt, a mely a legintelligensebb város közönsége műizlését is kielégítette volna. A főzőtanfolyam kiállítása is nagyon izléses volt. Este véglegesen bezárult a kiállítás, melyet közcacsora fejezett be. Gazdasági iskolánk dolgaival különben éppen a most lezajlott tanfolyamokkal kapcsolatban lapunk holnapi számában bővebben fogunk foglalkozni.

— A görög katolikus egyházból. A makói görög katolikus egyházbán tegnap tisztújító közgyűlés volt, mely alkalommal egyházi gondnokká megválasztották Kászán Miklóst, hitközségi gondnokká pedig Szabó Pétert. Egyházi tanácsstagok lettek: Chamilla Antal, Brezdán Elek, Kozma Ferenc, Pál István, Gorcsa Péter, Szabó Antal, ifj. Orosz Péter, Olasz János, Aradán Péter, Nádó-bán Péter, Ádám János, Dán Mihály.

— Választmányi ülés. A osanádvar-megyei tanítóegyesület központi választmánya folyó hó 8-án délelőlt 10 órakor ülést tart, melyen a közgyűlés helyét és tárgysorozatát állapítják meg.

— Állítják a marosi fürdőt. A marosi fürdő végleges helyének kijelölése végett ma délelőlt Rákossy Gyula rendőrkapitány elnöklete alatt egy bizottság járt kint a Maroson. A fürdőt a Ludvári erdő mellett állítják fel. A bizottság tagjai voltak Gera Sámuel városi főjegyző, Németh Andor városi főmérnök, Dózsa Imre dr., Dózsa Ferenc dr., Mágori Sámuel és Nagy Imre István.

— Felhívás. Bereczky László református lelkész ezuton kéri fel azokat a fehérruhás leányokat, a kik Baltazár Dozsó dr. püspök fogadásánál megjelennek, hogy nála mielőbb jelentkezzenek.

— Birtokváltások. Cseh Péter és neje Horváth Mária megvette özvegy Ozene Péterné Horváth Erzsébet 586 népsorszámu házát 3800 koronáért. Iriz Miksa és neje Seeman Margit megvette Kerekes Imre bánoni

szőlőföldjét 1116 koronáért. Dobai Sándorné Igaz Mária megvette Balázs János és neje Garai Zsuzsanna ardiesi szőlőföldjét 2200 koronáért. Abendschein Györgyné Joanovits Antonia megvette Sarkadi Mihály, id. Sarkadi István és B. Nagy Anna 2828 népsorszámu házát 22000 koronáért. Bakos Gyula és özv. Gólyty Dezsőné Rontó Marika megvette özv. Bajusz Andrásné Fertály Julianna 1919 népsorszámu házát 8200 koronáért. Varga István és neje Hári Rozália megvette id. Bucsek Károly ház utáni járandóját 3600 korona vételárban. Arad és esanádi egyesült vasútiak részvénytársaság megvette Kocsis Péterné Mágori Anna új Szent Lőrinci szőlőföldjét 1155 koronáért. Nagy József és neje Nagy Viktória megvette özv. Faragó Ferencné Felbelbauer Anna palotai utmonti szántóföldjét 1990 koronáért. Mandl Zsigmondné Weiszberger Gizzella megvette Nagy István és neje Bádó Rozália új Szent Lőrinci szőlőföldjét 1600 koronáért. Paku János és neje Kocsis Erzsébet megvette Nacsá András 740 népsorszámu házát 12000 koronáért. Széll János és neje Gera Rozália megvette Paku János és neje Kocsis Erzsébet 1539 népsorszámu házát 11500 koronáért. Tergulicza Todor és neje Nagy Rozália megvette özv. Tergulicza Jánosné Gorcsa Rozália 3821 népsorszámu házát 2400 korona vételárban. Kovács Jánosra átruházta özv. Szántó Jánosné Kovács Rozália honvédi 746 népsorszámu házát.

— Betörései lopás. Az éjjel ismeretlen tettes betört Varga Imre Veres-utcai lakos házába és a szekérről feltörése után 2 korona 40 fillért ellopott a tettest nyomozza a rendőrség.

— Szerencsétlenség munka közben. Ma délután csaknem végzetes szerencsétlenség történt az új zsidó templom építésénél. A vaszerkezet szerelői egy árbocot állítottak fel, mely eldőlt és arról Stosznák Pál nevű szerelő leesett. Szerencsére komoly sérülés nem történt. Kézcsuklója azonban kificamodott, melyet Paku Imre dr. és Diósszilágyi Sámuel dr. azonnal helyre igazították.

— Olcsóbb lesz a petróleum. A petróleumfinomítónak a kartell meghosszabítása érdekében folytatott tárgyalásai ezideig nem vezettek eredményre. A jélek szerint nem igen van kilátás rá, hogy bármilyen poróvázikus megogyezés is létrejöjjon, mert több finomító olyan súlyos feltételeket szabott, hogy azoknak teljesítéséről szó sem lehet. Ilyen körülmények között a petróleumkartell pár nap alatt kétségkívül felbomlik, miután a kartellszerződés ma lejár s meghosszabbítása elvárhatatlan akadályokba ütközik. A finomítók között tehát már a jövő hónap folyamán megindul a verseny, melynek első eredménye bizonyára a petróleumárak olcsóbbodása lesz. Ennek legjobban a fogyasztók fognak örülni, akik a kartellnek igen magas árakat fizettek utóbbi időben.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett. Gärtner Illés Toldi Katalinnal. Házasságot kötött. Müller József Rosenberg Rozával. Elhaltak. Fehér István 24 napos, Kolompár Mária 2 hónapos, Tenezer Adolf 9 hónapos, Kuliner Sándor 57 éves korában.

Állítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot megtalálja benne, amire szüksége van.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Se vevő, se áru.

Ami a makói hetipiacokat illeti oda jutottunk, hogy bátran elmondjuk rájuk, hogy nincs a mostani hetipiacainknak sem eladó, sem vevő közönsége. Ilyen volt már Makóvárosának az utóbbi időben csaknem minden piaca. Április havában különben a heti piacok látogatottságát nagyon korlátozta az a rosz időjárás, mely az elmúlt hónapot ilyen kifejezően jellemezte.

Most pedig, hogy az idő jobbra fordult, annyi elmaradott mezei munkát kell a gazdálkodónak pótolni, mit a rosz időjárás következtében elmulasztott, hogy valóban nem ér rá a heti piacok látogatására. Igaz, hogy vasárnap szünetel minden munka, mégis elég néptelen volt Makóvárosának tegnapi hetipiac.

Gabonakészlet már csak igen kicsiny van a termelőnél, így azt sem bocsátja áruba mert helyesen még jobb árakra számít, mint ahogy a terméskialtásokból merített következtetések után számíthat is. Aztán meg igen sok tanyai polgár nem tartja érdemesnek behajtani igáját a vasárnapi rövid piacra még akkor sem, ha a pénz hiány parancsolja is azt.

Tegnapi heti piacunk eme körülmények miatt éppen nem mondható látogatottnak. A piacon még inkább képviselve volt a szomszédos Torontálmegyének élelmes közönsége, mint Makóvárosé avagy Csanádmegyéé.

Ilyen körülmények között folyt le a tegnapi hetipiac, melyre mintegy 70-80 métermázsza búzát hoztak fel. Dacára azonban annak, hogy se vevő, se eladó nem volt a buza ára követte a budapesti elég szilárd árat így a búzának métermázsája a tegnapi hetipiacon is 21 korona 10, 21 korona 20 filléért kelt métermázsánként.

Kukorica is igen kevés volt a tegnapi heti piacon, de az ára ennek és igen szilárd volt. Métermázsáját további spekulációra 20 koronájával vásárolták össze a makói kofák.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Május 7-én, kedden: Leány vásár.
Május 8-án, szerdán: Leány vásár.
Május 9-én, csütörtökön: Élő halott.
Május 10-én, pénteken: Paraszt-beesület (megjött a papa.)
Május 11-én, szombaton Kis gróf.
Május 12-én, délután nincs előadás, este Csizmadia mint kísértet.

Csitrí.

A francia esprit egy kitünően kedves szindarabjában gyönyörködött ma este a színházat teljesen megtöltő publikum. A milyen szelímes maga a darab, olyan jól meg is játszották az előadók. Első sorban K. Deák Flórárt kell kiemelnünk, a ki ma nagyszerűen debütált. A Csitrí címszerepét adta bájos közvetlenséggel, jó kedvvel s elevenességgel és teljes megértéssel. Mellette Földes játszotta a másik főszerepet, Delannoy festő alakját. Szerepe, mint mindenkor ma is minden részletében precízen kidolgozott, művészi volt. Szi-

geti mai alakítása egyike volt a legjobbaknak, a mit eddig tőle láttunk, egy félkegyelmű kamaszt pompásan állított be a közönség elé. Két öreg kisasszony rajzát teljes hűséggel adta vissza Aranyosyné és Tarnay Leona. Utóbbi ma láttuk először nagyobb komikai szerepben s mai játékában már is meglátszott a jövő nagyon jó komikája. U. Dinnyési játékában finoman diskrét volt. Hozzájárultak még kisebb szerepeikben az est sikeréhez Nagy Dezső, Ujj Kálmán is az összjáték se hagyott fenn semmi kívánni valót se. A közönség nagyon jól mulatott.

Rejtvénypályázat.

I.

Betűrejtvény.

E betűkből alkotandó szóban kifejezést nyer az egész emberiség sőhaja:

g. g. s. s. v. a. a. i. á. á.
l. z. b. d.

II.

Betűösszerakás.

i, i, y, é, k, b, c, m, s, s, e, r, n, l, o.

III.

Betűtalány.

Hat betűből, két szótagból állók Mindenik könyvtárban megtaláltok. Hogy ha az első nagy betűm helyett Más betűt egy mássalhangzót teszsz Így egy szép s jó, igaz magyar szót juyersz.

IV.

Számrejtvény.

Ugy kell rendezni e számokat, hogy balról jobbra, felülről lefelé 48-at adjanak.

1	2	3	3	4
4	5	6	7	7
8	9	9	10	10
10	12	13	13	14
16	17	18	19	20

Rejtvényeink megfejtése.

A Makói Független Ujság április 28-án közölt rejtvényeink megfejtése: I. Szórejtvény: Paróka. II. Betűtalányok: I. Tengeri II. Petőfi Sándor; III. Szóösszerakás: Független Ujság. Helyesen fejtették meg. Dózsa Andor, Murvai István, Sonkovic Mihály, Pallagi Imre, Pesti Béla, Popa János, Karácsonyi Dezső, Heeskö Lajos, Reskucza Szabin, Bálint József.

A megfejtők között kisorsolt könyvet Laky Imre Hulló csillagok című könyvét Heeskö Lajos nyerte ki azt szerke: z óségünkben á veheti.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Csomagoló ujság-papír

kiló számra jutányosan kapható a Makói Független Ujság kiadóhivatalában.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (56)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

VII.

— Simonne, Simonne! kiáltotta dühösen.

E hívás boszus hangjából Simonne kiáltotta a hirtelen ingerültségét és sietett hozzá szaladni.

— Jó reggelt, papa! mondta lépve, hogy megcsókolja; jól aludtál?

De Trangy egy kézmozdulattal visszatartotta őt, hevesen megfogta a karját és félre huzta.

— Édesem, dörmögte elfojtott hangon, te nagyon bizalmas vagy Serravallal . . .

Ez illetlen és nem tetszik nekem . . .

Értetted?

Simonne felháborodva elsápadt. Nedves szeméit az atyjáéira szögezte s halkán így felelt:

— Amit apa mond, az sértő reám és Serravall urra is.

És valóban én nem értem . . .

— Semmi jelenetet, szakította félbe az apa parancsolóan; arról majd beszélünk Toronban.

Most tedd meg nekem azt a szivességet, hogy légy tartózkodóbb és haza térve tarsd távol magadtól ezt a piperkőcöt, különben magam végzek vele.

A lányka tartott a feltűnéstől, lehorgasztotta a fejét s minden szó nélkül bement a gunyhóba.

Mikor Jean jó reggelt kívánni jött Trangynak, ez már visszanyerte hidegvérét.

Édeskes és egyuttal gunyoros hangon megdicsérte, amiért olyan korán szokott kelni, majd kijelentette, hogy reggelizni fognak, hogy még a nagy hőség beállta előtt visszajussanak Thuileba.

A sebtében elköltött reggeli nélkülözötte azt a jó kedvet, mely az este a vacsoránál uralkodott. (Folyt. köv.)

Pünkösdi bál!

Nagyszabásu

: ünnepi bálát :

rendez Erdely József saját helyeégeiben pünkösdi vasárnapján. A bál jövedelme az újvárosi róm. kath. templom alapja javára esik. A bál **conietti-, serpen-tin dobálással, világpóstával és szépségversennyel** lesz egybekötve. — Belépődíjat személyenként nyolcvan fillért kell fizetni.

A pünkösdi bál fényesnek és sikerült mulatságnak ígérkezik. Iránta a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik.

Biztosítom

hogy nem bánja meg ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórát akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét MAKÓN, Fötér. Az Otthon-kávéház mellett.

Teljes

Italmérési berendezések,

sörkimérő-készülékek, folyékony szén-savval, vagy légnnyomással való üzemre pálinka-, sör- és borkimérő pultok, kimérő-csapok, vezetékek és az összes szerelvények

Dr. Wagner és társai

Budapest, IX. kerület, Tinódy-u. 3.

Elsőrendű különlegességi gyártmánya. Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 3. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-táraban.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon élt x. finnar ffo védjegy rajta van.

Két vagy három szobás csinos lakást keresek a főtérhez közel aug. 1-re.

Cim a kiadóhivatalban.

Lapkihordó-fiuk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Értesítés. 512
Megérkeztek az 1912. évi Massey Harris
aratógépek.
Vevők átvehetik május hó 6-ától kezdve. Rendelni szándékozók szerelésnél részt vehetnek
HALÁSZÁ. gépraktárban
Makó, Főtér.

Kiadó! Magános ur részére megfelelő külön bejárattal
udvari lakás
— mely áll két butorozott szobából előtte verandával — kiadó. Hol? — Cim a kiadóhivatalban.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

Több használt
BUTOR
elköltözés miatt eladó.
Lonovics-sugarút 1. szám.
Lucernás
egész évi használatra kiadó,
Iritz Miksa tulajdonosnál.

A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és talajművelő eszközök.
A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston“ kévekötőaratógép, fűkaszaló gereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

Makón, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben).

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeptő és májfolt elmulasztására!
tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a Hajregenerátor!
»Salofo« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!
Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszertára a »Szent István«-hoz
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Hagymatermelők figyelmébe!

Van szerencsém Makóváros és vidéke hagymatermelőinek szives tudomására adni, hogy az általam föltaalált, gyártott — s már szabadalmaztatott

hagymakaparó gép

a mai naptól kezdve már kapható.

Géppel emberi kéz nem versenyezhet, amennyiben

naponként 16--20 kislánc föld munkáját végzi. Érdeklődők munkában megtekinthetik Nagy István 11. számú dái tanyáján.

Tisztelettel

Lipták Béla géplakatos, gépraktáros

Gépraktáramban (új kórházzal szemben is megtekinthető.)
Könnyű kezelés! Bárki által azonnal használható!

NŐI FELÖLTŐK ORIÁSI VÁLASZTEKBAK!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébő- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mérték szerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!
Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék
Keresztelő párnák
fejkötők és himzet,
pique paplanok.
Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

1171) Szőrmeárúk, beák, muffok a leggyorszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.
Legujabb divatu

női- és leánykalapok!
Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó, Főtér, (az otthonkávéház mellett)